

Správa o činnosti Štátneho archívu v Bytči za rok 2012.

Personálny stav:

Na začiatku roka 2013 mal štátny archív 12 systemizovaných miest. Po odchode jednej pracovníčky na riadny starobný dôchodok 1. februára 2013 jej miesto nebolo obsadené (podľa informácie z OAR MV SR bolo zrušené), teda v priebehu roka bol počet systemizovaných miest 11. Z toho 8 miest v stálej štátnej službe a 3 vo verejnom záujme. Všetky miesta boli obsadené.

Zloženie zamestnancov podľa vzdelania bolo:

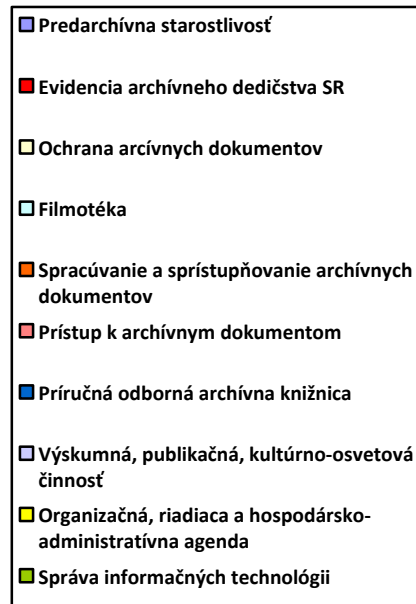
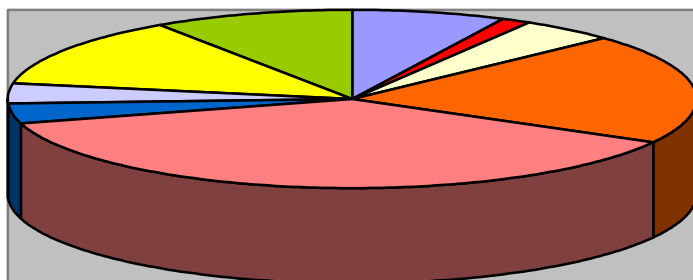
Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa - 6 pracovníkov

Stredoškolské a nižšie vzdelanie - 5 pracovníkov.

Na odborných archívnych činnostiach sa podieľalo 11 pracovníkov, ktorí spoločne vyčerpali vo vykazovanom roku na archívne činnosti 2345,5 dňa.

Rozpis čerpania pracovných dní v jednotlivých kapitolách odborných činností:

Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov	170 dní
Evidencia archívneho dedičstva SR	30 dní
Ochrana archívnych dokumentov	105 dní
Filmotéka	5 dní
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	466 dní
Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská a správna agenda)	880,5 dní
Príručná odborná archívna knižnica	85 dní
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	85 dní
Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna agenda	300 dní
Správa informačných technológií	219 dní

Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov.

Archív evidoval 276 pôvodcov, z toho 21 so zriadeným archívom. U desiatich pôvodcov sme vykonali štátny odborný dozor:

1. Alcatel Lucent Slovakia, a.s., Liptovský Hrádok .
2. INA Kysuce, s.r.o., Kysucké Nové Mesto
3. Katolícka univerzita v Ružomberku
4. Krajská knižnica v Žiline .
5. Kúpele Nimnica, a.s., Nimnica .
6. Národný endokrinologický a diabetologický ústav, n.o., Ľubochňa
7. Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., Dolný Kubín
8. RAVEN, a.s., Považská Bystrica
9. Slovenské liečebné kúpele Turčianske Teplice, a.s., Turčianske Teplice
10. Štátna energetická inšpekcia, Krajský inšpektorát, Žilina

Následná kontrola sa uskutočnila v organizácii Kúpele Nimnica, a.s., Nimnica

.

V rámci kontrol sme sa zamerali na úsek správy registratúry kontrolovaných subjektov. U pôvodcov so zriadeným archívom sme kontrolovali aj uloženie, ochranu a celkovú starostlivosť o archívne dokumenty.

V priebehu jednotlivých kontrol neboli zistené zásadné nedostatky vo vedení správy registratúry u jednotlivých pôvodcov, ani v plnení ustanovení Zákona č. 395/2002 Z.z. o archívoch a registratúrach v znení neskorších právnych predpisov.

Schválili sme 16 návrhov registratúrnych poriadkov a registratúrnych plánov pôvodcov, ktorý majú povinnosť ich predkladať na schválenie. Posúdili sme 98 a schválili 95 predložených návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov.

V roku 2013 sme po vyrad'ovacom konaní a ukončení činnosti pôvodcov prevzali 0,36 b.m. archívnych dokumentov:

1. Krajský školský úrad v Žiline, 2004-2007, 0,12 b.m.
2. Krajský úrad životného prostredia v Žiline, 1998-2007, 0,24 b.m.

V sledovanom roku sme pokračovali v dopĺňaní elektronickej evidencie pôvodcov.

Evidencia archívneho dedičstva

Archív evidoval 689 archívnych súborov, ktoré tvorilo 7521,49 b.m. archívnych dokumentov. Z uvedeného množstva bolo 5 archívnych súborov, ktoré spravoval štátny archív na základe depositnej zmluvy a 22 archívnych súborov, ktoré boli uložené u pôvodcov. V rámci akvizičnej činnosti archív získal 11,42 b.m. archívnych dokumentov:

1. Zbierka druhopisov štátnych matrik, 1895-1096, 9,12 b.m.

2. Oblastné žandárske veliteľstvo v Dolnom Kubíne, 1941, 0,05 b.m.
3. Veliteľstvo četníckej stanice vo Východnej, 1923-1928, 0,01 b.m.
4. Veliteľstvo četníckej stanice v Kláštore pod Znievom, 1928-1941, 0,12 b.m.
5. Žandárska stanica v Štrbe, 1918-1944, 2,12 b.m.

Úbytok archívnych dokumentov nevznikol ani delimitáciou ani vnútorným vyrad'ovacím konaním.

Ochrana archívnych dokumentov

Archív sídli v objekte renesančného zámku, postaveného v rokoch 1571-1574. Celková úložná kapacita archívnych depotov sa už takmer naplnila. Rekonštrukčné práce na objekte v roku 2013 nepokračovali.

Pracovníci venovali sústavnú pozornosť sledovaniu teploty a vlhkosti v depotoch, uloženiu a kontrole fyzického stavu archívnych dokumentov. V mikrosnímkaní a fotografovaní archívnych dokumentov sa nepokračovalo, nakoľko činnosť fotolaboratória bola obmedzená pre poruchovosť jednotlivých zariadení.

Filmotéka

Vo filmotéke bolo uložených 682 kusov mikrofilmov konzervačných kópií a 729 kusov mikrofilmov študijných kópií. Pravidelne sa vykonávala kontrola fyzického stavu kópií.

Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov k 31. decembru 2013 bol:

Archívne dokumenty celkom: 6407,04 b.m.

Usporiadané: 708,77 b.m.

Inventarizované: 5341,1 b.m.

Katalogizované: 312,13 b.m.

Roztriedené: 20 b.m.

Nespracované: 25,04 b.m.

V roku 2013 sme inventarizovali 15 b.m a reinventarizovali 16 b.m. Roztriedili sme 20 b.m.

Do plánu boli zaradené fondy:

Roztriedenie

Texicom, a.s. Ružomberok 1894-2006

Elektroodbyt š.p. Praha, odštepny závod Žilina 1961-2

Usporiadanie, vnútorné vyrad'ovanie, inventarizovanie

Trenčianska župa

Súdne písomnosti, 1790-1834 , civilné procesy

Slúžnovský úrad Bytča, 1864-1922

Reinventarizácia

Krajský národný výbor v Žiline, odbor školstva, 1949-1960

Krajský národný výbor v Žiline, predseda, 1949-1960

Pracovníci pri sprístupňovaní fondov pracovali s aplikáciou BACH – inventáre. Postupne sa pripravujú analytické archívne pomôcky. Nakoľko spracovávané fondy sú rozsiahle, práca je rozplánovaná na niekoľko rokov. Okrem toho sme dopĺňali záznamy v aplikáciách BACH Scan a BACH-predarchívna starostlivosť.

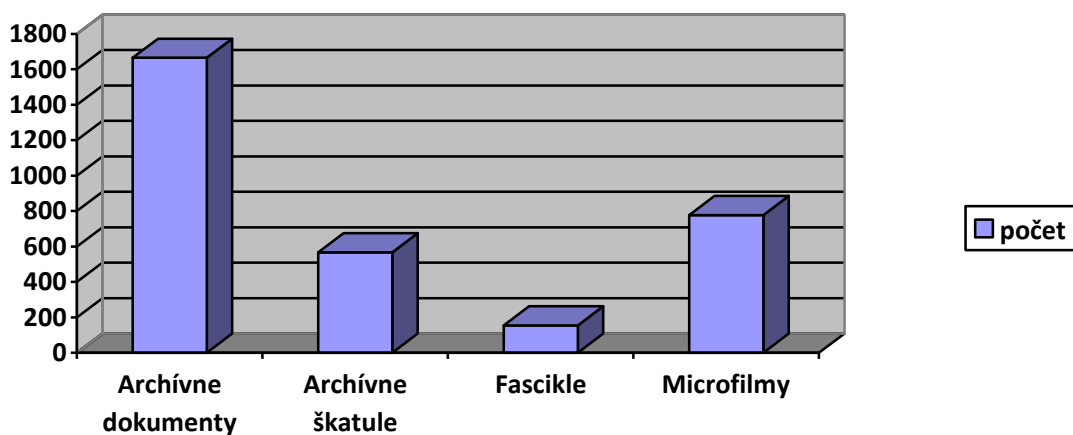
Prístup k archívnym dokumentom

V roku 2013 náš archív navštívilo 411 bádateľov (z toho 25 zahraničných) a zaznamenali sme 1323 bádateľských návštev. Účel štúdia bol historický v 566 prípadoch, 757 návštev bolo za iným, najmä hospodársko-praktickým účelom. V rámci historického štúdia sa najviac bádateľov venovalo štúdiu regionálnych dejín - 171 návštev, genealógii, dejinám rodov a osobností - 606 návštev. Ďalší bádatelia sa zamerali na štúdium dejín hospodárstva, vojenstva, zdravotníctva, cirkevným dejinám, dejinám športu, štátu a práva a pod. Medzi najštudovanejšie fondy patrila Zbierka cirkevných matrik, fondy žúp a slúžnovských úradov, rodov a panstiev, orgánov štátnej správy a súdov. Pre bádateľov sme vyhotovili 2390 kópií archívnych dokumentov.

Bádateľom sme na štúdium predložili 1665 jednotlivých archívnych dokumentov, 567 škatúl, 154 fasciklov a 777 mikrofilmov. Je to činnosť často i fyzicky náročná a nemenej náročná z časového hľadiska, nakoľko každý archívny dokument musel byť pred predložením v študovni opaginovaný.

Na úseku prístupu k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia, alebo kópie na základe písomnej žiadosti sme vybavili 453 žiadostí (z toho 49 zahraničných), v rámci ktorých sme vydali 12510 výpisov, odpisov, potvrdení alebo kópií. Vypracovali sme 73 rešerší z archívnych dokumentov, predovšetkým genealogických.

V roku 2013 archív vybral správne poplatky v zmysle zákona č. 145/1995 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov a poplatky za služby archívu v celkovej sume 3255,70 €.

Príručná odborná archívna knižnica

Evidovali sme 13 960 zväzkov. V roku 2013 sme získali (výlučne darom) 588 zväzkov, ktoré boli zaevidované a katalogizované. Príručnú knižnicu využívali predovšetkým pracovníci archívu, v určitej miere aj bádatelia. Vypožičalo sa celkom 57 zväzkov kníh a časopisov. Pokračovali sme v elektronickej evidencii knižničného fondu, zaevidovaných bolo 1857 zväzkov.

Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť

Zapojili sme sa plnenia vedecko - výskumných rezortných úloh:
1.svetová vojna v archívnych dokumentoch

Súpis hudobných prameňov

Veduty v štátnych archívoch v SR

Prvé dve úlohy už boli splnené na výskume vedút budeme pracovať aj v roku 2014.

Pracovníci publikovali:

Štúdie

Mgr. Michaela Kerešová: Dejiny obce Jablonové 1918-1945 (monografia)

Mgr. Michaela Kerešová: Príspevok o histórii turistických chát v obci Súľov

Mgr. Miroslav Martinický: príspevok k dejinám obce Jamník (monografia)

Recenzie, referáty:

Mgr. Miroslav Martinický: Documenta Szapolyaiana I. Epistulae et litterae 1458-1526, recenzia do SA

PhDr. Jana Kurucárová: 635 Bytča mesto, referát odznel na dňoch filatelie v Bytči

PhDr. Jana Kurucárová: Reforma archívniectva z pohľadu samotných archivarov, referát odznel na I. odbornej konferencii organizovanej ASRS na Jankovom Vršku

Posudky:

Mgr. Miroslav Martinický: Monografia obce Jablonové 1268-2013

PhDr. Jana Kurucárová: I. Floreková: Infanticída na Orave (štúdia pre Zborník Oravského múzea)

PhDr. Jana Kurucárová: Michaela Kerešová, Jaromír Horečný: Súľov a jeho nemí svedkovia dávnych čias, reedícia knihy

PhDr. Jana Kurucárová: I. Maďigárová: Kultúrne dedičstvo skryté v matrikách (bakalárska práca Žilinská univerzita v Žiline, mediamatika).

Prednášky historické:

PhDr. Jana Kurucárová: Juraj Jánošík (Klub dôchodcov Bytča)

PhDr. Jana Kurucárová: História obce Bytča a Malá Bytča (Klub dôchodcov Malá Bytča)

PhDr. Jana Kurucárová: V spolupráci so Špeciálnou školou v Bytči v rámci regionálneho vyučovania pripravila samostatné prednášky

História Bytče

Osobnosti Bytče

Architektonické pamiatky Bytče

Prednášky o archíve:

PhDr. Jana Kurucárová: V rámci regionálneho vyučovania v Špeciálnej škole v Bytči

PhDr. Jana Kurucárová: Prednáška o archíve počas návštevy p. francúzskeho veľvyslanca v Bytči

Pre záujemcov (spolu 851 osôb) sme pripravili 33 exkurzií do archívu. Spolupracovali sme vo viacerých prípadoch s médiami – televízia, rozhlas ako i s mnohými inštitúciami a školami (UK Bratislava, Žilinský samosprávny kraj, Žilinská univerzita, Slovenská národná knižnica v Martine, SAV – historický ústav, Mesto Bytča, a pod.).

Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické a administratívne práce

V roku 2013 jedna pracovníčka ako štátny zamestnanec absolvovala adaptačné vzdelávanie. Príslušní pracovníci boli prítomní na poradách riaditeľov (celoštatných i regionálnych), na zasadnutiach akvizičnej komisie, metodickej komisie, názvoslovnej komisie Obvodného úradu v Bytči, ako i na pracovných stretnutiach k záveru účtovného roka a poradách predarchívnej starostlivosti.

Organizačná a riadiaca práca sa orientovala predovšetkým na prípravu a plnenie plánu práce, čo zahŕňalo pracovné porady, ale aj individuálne konzultácie s pracovníkmi. Do tohto úseku našej činnosti spadala aj administratívna a ekonomická agenda, t.j. materiálo-technické zabezpečenie, ochrana a údržba budovy a pod. V pôsobnosti Štátneho archívu bolo 6 pobočiek (Čadca, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Martin, Považská Bystrica a Žilina). V roku 2013 už hospodársko-technické záležitosti zabezpečovalo Centrum podpory MV SR v Žiline.

V rámci administratívnej agendy sme zaevidovali 739 spisov, ktoré obsahovali 2430 záznamov.

Správa informačných technológií

Bola zameraná na technické a programové vybavenie výpočtovej techniky. Bola to predovšetkým inštalácia, údržba výpočtovej techniky, ako aj odstraňovanie porúch, inštalácia programového vybavenia, zálohovanie dát, ale aj aktualizácia webových stránok štátneho archívu a jeho pobočiek.

PhDr. Jana Kurucárová
riaditeľka